

Plan pracy
Komisji Zdrowia, Pomocy Społecznej, Oświaty i Kultury
Rady Gminy Bojszowy na rok 2020 (propozycje)

- 1. Styczeń - przyjęcie planu pracy na rok 2020, z uwzględnieniem poprawek, wynikających z jego przeanalizowania. Przyjęcie harmonogramu imprez organizowanych w roku 2020.**
- 2. Luty – działalność GZOZ-u Bojszowy za rok 2019 , przedłożenie planów i zamierzeń w roku 2020 – organizacja funkcjonowania Ośrodka Zdrowia w Bojszowach.**
- 3. Marzec – sprawozdanie z działalności GOPS w Bojszowach ; raport Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2019.**
- 4. Kwiecień – przymiarki do organizacji gminnego święta plonów „Dożynki 2020”.**
- 5. Maj – funkcjonowanie oświaty w gminie w kończącym się roku szkolnym 2019/2020.**
- 6. Czerwiec - funkcjonowanie świetlic środowiskowych, jako uzupełnienie – podsumowanie prac Komisji za półrocze 2020.**
- 7. Lipiec – przerwa wakacyjna.**
- 8. Sierpień – działalność klubów piłkarskich po sezonie 2019/2020 oraz uprawiania innych dyscyplin sportowych poza piłką nożną.**
- 9. Wrzesień – założenia do projektu budżetu gminy na rok 2021.**
- 10. Październik - przegląd świetlic środowiskowych i obiektów szkolnych pod kątem przeprowadzonych remontów i poprawy ich funkcjonalności.**
- 11. Listopad – działalność dziennego ośrodka pobytu seniorów w Międzyrzeczu po drugim roku jego funkcjonowania. Wniosek Komisji o sztandar gminy oraz o ustanowienie herbu i insygniów.**
- 12. Grudzień - podsumowanie prac Komisji za drugi rok działalności, przyjęcie planu pracy na rok 2021.**

Uwaga. Ustalono, że stałym dniem posiedzeń Komisji będzie każdy drugi poniedziałek miesiąca o godzinie 16.00. W przypadku posiedzeń łączonych powyższa zasada nie obowiązuje.

**- PROJEKT -
Uchwała Nr
Rady Gminy Bojszowy**

z dnia

**w sprawie przyjęcia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych
w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Bojszowy**

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 8, art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2019, poz. 506 z późn. zm.), art. 30 ust. 6, ust. 6a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz. U. 2019, poz. 2215) w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli

**Rada Gminy Bojszowy
uchwała**

§ 1

Przyjąć regulamin wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Bojszowy w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bojszowy.

§ 3

Traci moc Uchwała nr XV/83/2012 Rady Gminy Bojszowy dnia 29 maja 2012 roku w sprawie przyjęcia regulaminu wynagradzania nauczycieli w szkołach i placówkach w Gminie Bojszowy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

**REGULAMIN WYNAGRADZANIA NAUCZYCIELI ZATRUDNIONYCH
W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH PROWADZONYCH PRZEZ GMINĘ BOJSZOWY**

**Rozdział 1.
POSTANOWIENIA OGÓLNE**

§1.

Regulamin określa:

1. Wysokość stawek oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków:
  - a) za wysługę lat,
  - b) motywacyjnego,
  - c) funkcyjnego,
  - d) za warunki pracy.
2. Szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw.
3. Wysokość i warunki wypłacania nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatków socjalnych określonych w art. 54 Karty Nauczyciela, o ile nie zostały one określone w ustawie lub odrębnych przepisach.

§2.

Postanowienia regulaminu dotyczą nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Bojszowy.

§3.

Ilekróć w regulaminie jest mowa o:

1. Karcie Nauczyciela – rozumie się przez to ustawę z dnia 26 stycznia 1982 roku - Kartą Nauczyciela,
2. rozporządzeniu – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 roku w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy,
3. placówkach oświatowych – rozumie się przez to szkoły podstawowe i przedszkole, dla których organem prowadzącym jest Gmina Bojszowy,
4. nauczycielu – rozumie się przez to osobę, o której mowa w art. 3 pkt 1) Karty Nauczyciela,
5. uczniu – rozumie się przez to także wychowanka.

**Rozdział 2
DODATEK ZA WYSLUGĘ LAT**

§4.

1. Nauczycielowi przysługuje dodatek za wysługę lat w wysokości i na zasadach określonych w rozporządzeniu.
2. Dodatek za wysługę lat przysługuje za dni, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie, chyba, że przepis szczególny stanowi inaczej.
3. Naliczenia okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat oraz ustalenia jego procentowej wysokości dokonuje na podstawie obowiązujących przepisów:
  - a) dyrektor – dla nauczycieli,
  - b) Wójt Gminy Bojszowy – dla dyrektorów.

**Rozdział 3
DODATEK MOTYWACYJNY**

§5.

Nauczycielowi, w tym nauczycielowi któremu powierzono stanowisko dyrektora, niezależnie od posiadanego stopnia awansu zawodowego, przyznawany jest dodatek motywacyjny, w zależności od osiągniętych wyników pracy, po spełnieniu warunków określonych w §6.

§6.

Dodatek motywacyjny jest przyznawany nauczycielowi, w tym dyrektorowi i wicedyrektorowi spełniającemu poniższe warunki:

- 1) Uzyskiwanie udokumentowanych osiągnięć dydaktycznych uczniów:
  - a) osiągnięć edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem wyników zewnętrznie ocenianych egzaminów kompetencyjnych,
  - b) osiągnięć w konkursach, turniejach i olimpiadach oraz w innych obszarach działań związanych z realizowanym procesem dydaktycznym.
- 2) Uzyskiwanie szczególnych osiągnięć wychowawczo – opiekuńczych:
  - a) rozwiązywanie problemów wychowawczych uczniów poprzez kształtowanie postaw odpowiedzialności za własną edukację, planowania własnej przyszłości, pracy nad sobą oraz właściwych postaw moralnych i społecznych,
  - b) rozwiązywanie problemów uczniów we współpracy z ich rodzicami, czynne i stałe przeciwdziałanie agresji, patologiom i uzależnieniom,
  - c) działania na rzecz uczniów potrzebujących opieki z uwzględnieniem ich potrzeb.
- 3) Wprowadzenie innowacji pedagogicznych, skutkującymi efektami w procesie kształcenia:
  - a) nowatorskie rozwiązania programowe, organizacyjne lub metodyczne,
  - b) prowadzenie edukacji regionalnej, proekologicznej, prozdrowotnej i innej.
- 4) Inicjowanie i stałe prowadzenie zajęć wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym pozalekcyjnych, jak i pozaszkolnych z uwzględnieniem potrzeb i zainteresowań uczniów:
  - a) organizowanie konkursów, zawodów, imprez i uroczystości szkolnych lub środowiskowych,
  - b) prowadzenie lekcji otwartych, przejawianie innych form aktywności w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli,
  - c) opieka nad samorządem uczniowskim lub innymi organizacjami uczniowskimi działającymi w placówce oświatowej istotnie wpływającymi na rozwój samorządności w placówce lub na rozszerzenie i wzbogacenie form działalności dydaktycznej, wychowawczej.
- 5) Szczególnie efektywne wypełnianie zadań i obowiązków związanych z powierzonym stanowiskiem:
  - a) działalność na rzecz środowiska lokalnego, regionu i gminy oraz umiejętność angażowania rodziców i środowiska w życie placówki oświatowej,
  - b) aktywna i efektywna współpraca z właściwymi instytucjami i osobami świadczącymi pomoc społeczną,
  - c) efektywne zarządzanie placówką oświatową, w tym umiejętności organizacyjne zapewniające ciągły rozwój i doskonalenie jakości jej pracy,
  - d) racjonalne dysponowanie środkami określonymi w rocznym planie finansowym placówki oświatowej, ze szczególnym uwzględnieniem starań o pozyskanie środków zewnętrznych na realizację programów oświatowych i wychowawczych,
  - e) doskonalenie działalności administracyjnej, w tym kancelarii placówki oświatowej.
- 6) Realizowanie w placówce oświatowej zadań edukacyjnych, wynikających z priorytetów w realizowanej lokalnej polityce oświatowej:
  - a) wychowanie uczniów w systemie wartości opartym na poszanowaniu godności każdego człowieka, patriotyzmie, szacunku dla ojczyzny, regionu, a także tolerancji i akceptacji ogólnie przyjętych norm moralnych i odpowiedzialności za słowa i czyny,
  - b) wpływanie na harmonijny rozwój psychiczny i fizyczny uczniów poprzez rozwój sportu i różnych form rekreacji, kształtowanie nawyków prozdrowotnych i proekologicznych, wyrównywanie szans startu edukacyjnego i korygowanie deficytów rozwojowych,
  - c) tworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu oraz samorealizacji poprzez kulturę, sport, naukę oraz tworzenie warunków umożliwiających uczniom rozwój ich predyspozycji i zainteresowań,
  - d) wychowawcze efekty pracy placówki oświatowej, w tym wyniki osiągnięte przez uczniów,
  - e) aktywność we współpracy międzyszkolnej, w tym międzynarodowej,
  - f) przygotowanie do uczestnictwa w życiu publicznym,
  - g) umiejętność funkcjonowania w realiach gospodarki wolnorynkowej.

§7.

1. Dodatek motywacyjny dla nauczycieli, w tym dyrektorów i wicedyrektorów przyznaje się na czas określony nie krótszy niż 2 miesiące, nie dłuższy niż 6 miesięcy.
2. Wysokość oraz okres przyznawania dodatku motywacyjnego ustalają:
  - 1) dyrektor – w przypadku nauczycieli, w tym wicedyrektorów,
  - 2) Wójt Gminy Bojszowy – w przypadku dyrektorów.
3. Wysokość dodatku motywacyjnego wynosi:
  - 1) dla nauczyciela – od 100zł brutto do 500zł brutto,
  - 2) dla dyrektora – od 500zł brutto do 700zł brutto.

Rozdział 4 DODATKI FUNKCYJNE

§8.

Nauczycielom, którym powierzono stanowisko dyrektora lub placówki oświatowej oraz nauczycielom, którym powierzono wychowawstwo klasy, oddziału przedszkolnego, opiekuna stażu przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości określonej w załączniku nr 1 do regulaminu.

§9.

1. Wicedyrektorowi placówki oświatowej przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości 50% dodatku funkcyjnego dyrektora placówki.
2. Nauczyciel sprawujący funkcję opiekuna stażu otrzymuje dodatek odrębnie za każdego nauczyciela odbywającego staż.

Rozdział 5.

WYNAGRODZENIE ZA GODZINY PONADWYMIAROWE ORAZ ZA GODZINY DORAŻNYCH ZASTĘPSTW

§10.

Nauczycielom przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za realizowane w danym tygodniu godziny ponadwymiarowe i godziny dorażnych zastępstw.

§11.

1. Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową i godzinę zastępstwa dorażnego nauczyciela oblicza się dzieląc ustaloną dla nauczyciela stawkę wynagrodzenia zasadniczego przez miesięczną liczbę godzin obowiązkowego wymiaru godzin ustalonego dla danego rodzaju zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, realizowanych w ramach godzin ponadwymiarowych lub dorażnych zastępstw nauczyciela.
2. Miesięczną liczbę godzin obowiązkowego lub realizowanego wymiaru zajęć nauczyciela, o której mowa w ust. 1, ustala się mnożąc tygodniowy obowiązkowy lub realizowany wymiar godzin przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.
3. Dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć na podstawie art. 42 ust. 4a Karty Nauczyciela wynagrodzenie za godzinę dorażnego zastępstwa oblicza się, dzieląc przyznaną nauczycielowi stawkę wynagrodzenia zasadniczego przez miesięczną liczbę godzin realizowanego wymiaru zajęć.
4. Jeżeli praca w godzinach ponadwymiarowych lub dorażnego zastępstwa odbywa się w warunkach trudnych lub uciążliwych, stawkę wynagrodzenia zasadniczego, o którym mowa w ust. 1 podwyższa się o przysługujący z tytułu tych warunków dodatek.
5. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny dorażnych zastępstw wypłaca się zgodnie z art. 39 ust. 4 Karty Nauczyciela.

Rozdział 6.

DODATKI ZA WARUNKI PRACY

§12.

Nauczycielom pracującym w warunkach trudnych i uciążliwych, o których mowa w §8 i §9 rozporządzenia przysługują z tego tytułu dodatki za warunki pracy.

§13.

Wysokość dodatku, o którym mowa w §12. wynosi 10% stawki godzinowej przewidzianej jak dla nauczyciela stażysty, za każdą przepracowaną godzinę zajęć.

§14.

1. W przypadku zbiegu tytułów do dodatków za warunki pracy: trudne i uciążliwe przysługują oba dodatki.
2. Dodatek za warunki pracy przyznaje:
  - 1) dyrektor – nauczycielom, w tym wicedyrektorom;
  - 2) Wójt Gminy Bojszowy – dyrektorom.

Rozdział 7.
NAGRODY WYNIKAJĄCE ZE STOSUNKU PRACY

§15.

1. Nagrody za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze, przyznawane są nauczycielom, w tym dyrektorom i wicedyrektorom z okazji Dnia Edukacji Narodowej po spełnieniu warunków kwalifikujących do jej przyznania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach nagroda może być przyznana w innym terminie.
2. Wysokość nagród wynosi:
  - 1) 1,75% specjalnego funduszu na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w przypadku nagrody dyrektora,
  - 2) 3,5% specjalnego funduszu na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze w przypadku nagrody Wójta Gminy Bojszowy
3. Warunkiem przyznania nagród, o których mowa w ust. 1 jest spełnianie kryteriów, które określa odrębna Uchwała Rady Gminy Bojszowy.
6. Nagrody wypłaca się zgodnie z art. 39 ust. 4 Karty Nauczyciela.

Załącznik nr 1
do Regulaminu wynagradzania nauczycieli
zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Bojszowy

TABELA STAWEK DODATKÓW FUNKCYJNYCH

Lp.	Stanowisko lub powierzone zadania	Kwota dodatku w zł (brutto)
1.	Dyrektor:	
	- do 10 oddziałów	1.000,00
	- 11 - 14 oddziałów	1.200,00
	- 15 - 16 oddziałów	1.350,00
	- 17 oddziałów i więcej	1.700,00
2.	Wychowawca klasy	300,00
3.	Wychowawca oddziału przedszkolnego	300,00
4.	Opiekun stażu	120,00

Uchwała Nr
Rady Gminy Bojszowy
z dnia .....

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Bojszowy na rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminny (Dz.U z 2019 r., poz.506 z późn. zm.) art. 4¹ ust. 2 i ust. 5, art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U z 2019 r., poz.2277) oraz w związku z art.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852)

Rada Gminy Bojszowy uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Gminie Bojszowy na rok 2020, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bojszowy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

12

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie
Bojszowy na rok 2020.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminny obowiązek realizacji zadań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Sposób, w jaki zadania te są realizowane określa uchwalany przez Radę corocznie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bojszowy.

Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bojszowy pochodzą zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
W GMINIE BOJSZOWY NA ROK 2020**

WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 4¹ ust.1 stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w art. 10 nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii, jako zadania własnego gminy, które obejmuje następujące przedsięwzięcia:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja zadań, o których wyżej mowa będzie prowadzona w oparciu o szczegółowe zapisy niniejszego Programu uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Bojszowy, którego wdrażanie stanowi element Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bojszowy na lata 2016- 2030. Program uwzględnia zapisy dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 w części dotyczącej celów, obszarów oraz kategorii wsparcia, rekomendacje do realizacji i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie możliwych do finansowania zadań ze środków Programu.

SŁOWNICZEK

Program - rozumie się przez to Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bojszowy na rok 2020.

Promocja zdrowia – proces umożliwiający jednostkom i grupom społecznym zwiększenie kontroli nad uwarunkowaniami zdrowia w celu poprawy ich stanu zdrowia, oraz sprzyjający rozwijaniu stylu życia, a także kształtowaniu innych środowiskowych i osobniczych czynników prowadzących do zdrowia.

Profilaktyka uniwersalna – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całe populacje, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój, działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym; przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy; profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Profilaktyka wskazująca – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami; niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

Ryzykowne spożywanie alkoholu – rozumie się przez to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Szkodliwe picie alkoholu – rozumie się przez to wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu; aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy; robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie szkodliwe w następujący sposób: picie szkodliwe to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości ponad 40 g czystego alkoholu dziennie przez kobiety i ponad 60 g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu 210 g lub więcej w tygodniu przez kobiety i 350 g i więcej w tygodniu przez mężczyzn; jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze.

FASD (Fetal Alcohol Spectrum Disorder) – Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych rozumie się przez to niediagnostyczny termin opisujący problemy zdrowotne i zaburzenia zachowania wynikające z uszkodzenia mózgu płodu przez alkohol; uszkodzeniom ośrodkowego układu nerwowego (OUN) mogą towarzyszyć uszkodzenia innych organów wewnętrznych, m.in. serca, układu kostnego, układu moczowego, słuchu, wzroku. Nieprawidłowy przebieg procesu rozwoju mózgu w życiu płodowym powiązany z widocznymi na twarzy dziecka charakterystycznymi zmianami, jest opisywany jako Płodowy Zespół Alkoholowy – FAS (Fetal Alcohol Syndrome).

Wczesne rozpoznanie i krótka interwencja – rozumie się przez to krótkie interwencje podejmowane przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej lub innych specjalistów, wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie, osób używających środków odurzających innych niż alkohol, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, a także interwencje podejmowane wobec osób zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi.

Leczenie uzależnienia – rozumie się przez to działania służące redukcji objawów i przyczyn zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wynikających z używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP lub związanych z uzależnieniem behawioralnym; przykładami działań leczniczych w tym zakresie są: programy psychoterapii uzależnienia, farmakologiczne wspieranie psychoterapii, leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych, programy substytucyjnego leczenia uzależnienia od opioidów.

Uzależnienie od substancji psychoaktywnych – rozumie się przez to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych, poznawczych i społecznych, wśród których używanie substancji psychoaktywnej (takie, jak: alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, Nowe Substancje Psychoaktywne [NSP], tytoń) dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość; głównymi objawami uzależnienia są: głód substancji (przymus, silne pragnienie), utrata kontroli nad używaniem substancji.

Używanie szkodliwe – używanie substancji psychoaktywnej powodujące szkody somatyczne lub psychiczne, włączając upośledzenie sądenia lub dysfunkcyjne zachowanie, które może prowadzić do niesprawności lub mieć niepożądane następstwa dla związków z innymi ludźmi.

System rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego – rozumie się przez to system oceny jakości programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

Uzależnienie behawioralne – rozumie się przez to zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej, mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia. Do tego typu zaburzeń zachowania zalicza się przede wszystkim: uzależnienie od hazardu, od komputera i internetu, pracy, seksu, pornografii i zakupów.

NSP – rozumie się przez to Nowe Substancje Psychoaktywne (tzw. „dopalacze”).

Rehabilitacja (postępowanie po leczeniu) – rozumie się przez to element integracji: działania podtrzymujące zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu leczenia uzależnienia, utrwalające efekty leczenia, uczące umiejętności służących zdrowieniu oraz pomagające w podejmowaniu i realizacji zadań wynikających z ról społecznych. Przykładami są: treningi zapobiegania nawrotom w uzależnieniu, grupy wsparcia dla „absolwentów” leczenia uzależnień, treningi zachowań konstruktywnych, programy wychodzenia z bezdomności, grupy samopomocowe Anonimowych Alkoholików, kluby abstynenta, programy aktywizacji zawodowej.

Przemoc w rodzinie - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

I. DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLIZMU W GMINIE BOJSZOWY

1. PROBLEM UZALEŻNIEŃ W ŚWIETLE BADAŃ SPOŁECZNYCH

Zjawisko uzależnienia od substancji psychoaktywnych w tym uzależnienia od alkoholu jest problemem ogólnospołecznym o czym stanowią dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwarte w tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Okolo 530 osób: dorosłych i dzieci

Nadużywanie alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych powoduje powstawanie wielu problemów społecznych takich jak: ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, przemoc w rodzinie, przestępczość, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, wypadki samochodowe.

Natomiast informacje w zakresie określenia skali zjawiska używania narkotyków w populacji generalnej dostarczają ogólnopolskie badania zrealizowane w okresie od listopada 2014 roku do lutego 2015 roku przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Zgodnie z ich wynikami, najbardziej popularnymi substancjami wśród badanych są marihuana i haszysz, czyli przetwory konopi indyjskich. Do kontaktów z tymi substancjami psychoaktywnymi kiedykolwiek w życiu przyznało się 16,3% badanych. Pozostałe substancje są o wiele rzadziej używane. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia odnotowano amfetaminę i ecstazy (po 1,7%), a dalej kokainę (1,4%) oraz „dopalacze” i LSD (po 1,3%). Do używania grzybów halucynogennych przyznało się 1,1%. Konsumpcja pozostałych substancji nie przekroczyła poziomu 1,0%. Do używania jakiegokolwiek narkotyku przyznało się 16,4% badanych. Biorąc pod uwagę używanie substancji w ciągu ostatniego roku, 4,6% respondentów zadeklarowało używanie marihuany i haszyszu. Rozpowszechnienie używania pozostałych substancji utrzymywało się na poziomie poniżej 0,5%. Analizując statystyki dotyczące używania bieżącego (ostatnie 30 dni), stwierdzono, że 2,1% respondentów zadeklarowało używanie marihuany i haszyszu. Jednym z czynników różnicujących używanie substancji psychoaktywnych jest wiek. Najwyższe odsetki użytkowników narkotyków odnotowano wśród badanych w wieku 25–34 lat, prawie co trzeci respondent z tej grupy sięgał po przetwory konopi (30,8%), a wśród osób w wieku 15–24 –co czwarty (25,3%). Ecstazy używało w ciągu całego życia 5,3% respondentów, a niewiele mniej amfetaminy i kokainy –po 4,3%. W starszych grupach wiekowych (ponad 34 lata) używanie narkotyków dotyczy głównie marihuany. Co siódmy badany w wieku 35–44 lat miał kontakt z przetworami konopi. W przypadku amfetaminy odsetek użytkowników wśród badanych wyniósł 3,3%, a grzybów halucynogennych –2,1%. Używanie pozostałych substancji było na poziomie poniżej 2%. Narkomania jest postrzegana w społeczeństwie jako bardzo groźne zjawisko. W 2015 roku przeprowadzono także badanie poświęcone wybranym uzależnieniom behawioralnym, które przybliżyło kwestię społecznego postrzegania zaburzeń zachowania na tle uzależnień. Badani poproszeni zostali o ocenę stopnia szkodliwości wybranych uzależnień. Uzyskane średnie ocen wybranych uzależnień jednoznacznie wskazały ich hierarchię funkcjonującą w społecznej świadomości. Za najbardziej groźne uznano uzależnienia o charakterze chemicznym, tj. narkomanię i alkoholizm. Uzależnienia behawioralne, przede wszystkim zakupoholizm i pracoholizm, postrzegane są jako przypadłości o zdecydowanie mniejszym ciężarze gatunkowym.

2. PROBLEM UZALEŻNIENIA NA TERENIE GMINY BOJSZOWY

Podstawą do nakreślenia kierunków działań w niniejszym Programie są wyniki badań ankietowych, przeprowadzonych w roku 2015 i 2016 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach oraz Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER.

Z przeprowadzonych badań ankietowych w placówkach oświatowych z terenu gminy wynika, iż 42,94% uczniów (kl. IV-VI szkół podstawowych oraz I-III gimnazjum) eksperymentowało ze środkami uzależniającymi, z czego 21,2% piło alkohol. W opinii badanych uczniów wynika, iż 16,11% sięgnęło po alkohol z ciekawości, 5,56% zostało namówionych przez znajomych.

Niepokojący jest fakt, iż 25,01% ankietowanych dzieci i młodzieży sięgnęło po alkohol z powodu problemów osobistych. 48,37% respondentów uważa natomiast, iż skala zażywania środków uzależniających w ich otoczeniu jest duża.

Jak wynika z badań przeprowadzonych w roku 2016 problem alkoholizmu zajmuje drugą pozycję wśród problemów społecznych w naszej gminie, po przestępczości młodocianych. Jednakże ankietowani widzą wyraźnie jego negatywne konsekwencje dookoła siebie. W ocenie 24,05% badanych, pijący alkohol stanowią potencjalne wysokie zagrożenie bezpieczeństwa w środowisku lokalnym, natomiast 21,52% uważa iż problem ten stanowi średnie zagrożenie.

Podsumowując, należy stwierdzić, że mieszkańcy gminy uznają problemy związane z alkoholem za bardzo znaczące w ich środowisku i dlatego konieczne stało się określenie poziomu świadomości mieszkańców co do instytucji, w których osoby uzależnione bądź współuzależnione mogą uzyskać pomoc w walce z nalogiem.

Niewątpliwie ważną grupą, która może zarysować szczególnie obraz problemów związanych z alkoholem występujących w gminie, są sami sprzedawcy w punktach sprzedaży alkoholu, spotykający się codziennie w swojej pracy z konsumentami tego napoju. Ich postawy wobec osób nabywających/konsumujących alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znaczącym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich jak i dorosłych.

O ile ustawa dokładnie precyzuje wiek, od którego można sprzedawać alkohol w punkcie sprzedaży, o tyle nie zawsze łatwo jest jednoznacznie ocenić wiek klienta. W takiej sytuacji sprzedawcy są zobowiązani poprosić klienta o dowód osobisty potwierdzający jego pełnoletność.

Reasumując, stwierdzić należy, że alkoholizm to spory problem środowiska lokalnego. Badani dostrzegają nie zawsze właściwe wzorce zachowań związanych z alkoholem, a część z nich czuje zagrożenie ze strony osób pijących alkohol.

W obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Bojszowy, należy zwrócić uwagę na środowisko szkolne. Spory odsetek badanej młodzieży deklaruje spożywanie alkoholu. Niezbędna wydaje się więc kontynuacja prowadzonych już działań profilaktycznych, ukierunkowanych na dzieci i młodzież gminnych szkół, mających na celu zwiększenie świadomości oraz konsekwencji spożywania alkoholu. Niezbędne jest także wskazywanie młodzieży alternatywnych sposobów radzenia sobie z problemami. Należy też rozwijać świadomość mieszkańców gminy, co do instytucji, w których osoby uzależnione, a także ich rodziny, mogą uzyskać pomoc.

Tabela nr 2.

ANALIZA SWOT

OBSZAR UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej ✓ kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na leczenie odwykowe ✓ prowadzenie wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców działań edukacyjno – szkoleniowych w zakresie uzależnień ✓ diagnozowanie kwestii inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ brak współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ✓ brak skierowań sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych ✓ brak działalności terapeutycznej i rehabilitacyjnej w obszarze uzależnień

<ul style="list-style-type: none"> ✓ prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych ✓ pozyskiwanie kadry do pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie ✓ prowadzenie przez placówki oświatowe, placówkę wsparcia dziennego działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród dzieci i młodzieży ✓ prowadzenie różnorodnych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ✓ prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ✓ funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	
<p>SZNASE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ rosnąca liczba osób uzależnionych i współuzależnionych objętych leczeniem odwykowym ✓ zwiększająca się liczba rodzin mogących skorzystać ze wsparcia psychospołecznego i prawnego ✓ zwiększająca się świadomość rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych co do zagrożeń uzależnieniami ✓ programowanie działań podejmowanych w gminie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ✓ zwiększająca się liczba rodzin objętych poradnictwem i interwencją z powodu przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ obniżający się wiek inicjacji alkoholowej i narkotykowej w gminie ✓ niezminiejsząca się skala zjawiska nielegalności sprzedaży napojów alkoholowych oraz środków odurzających, ✓ niezwiększająca się kadra pracująca z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie ✓ brak w gminie organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ✓ zwiększająca się liczba osób w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych ✓ zwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia ✓ zwiększająca się liczba osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych

3. RYNEK NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy, po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jednym z elementów kształtowania polityki wobec problemów alkoholowych jest ograniczenie dostępności do alkoholu, poprzez ustalenie limitu liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Poniższa tabela obrazuje rynek napojów alkoholowych na terenie Gminy Bojszowy.

Tabela nr 3.

Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie w latach 2013-2019

stan na koniec		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5% do 18% alkoholu i powyżej 18% alkoholu		30	27	30	29	24	25	23
w tym	przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	21	21	23	23	18	19	18
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	9	6	7	6	6	6	5
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych		30	27	79	76	62	60	55
w tym	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	21	21	60	60	48	48	42
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	9	6	19	16	14	12	13
Liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia i wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych		6	8	3	4	6	10	6
w tym	w sprawie cofnięcia zezwolenia	0	0	0	0	0	0	0
	w sprawie wygaśnięcia zezwolenia	6	8	3	4	6	10	6

Źródło danych: Urząd Gminy Bojszowy

4. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bojszowach (GKRPA) zajmuje się w szczególności inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych, a także podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Dane szczegółowe na temat jej działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4.

Działalność GKRPA w latach 2013 -2019

Stan na koniec roku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba otrzymanych przez GKRPA wniosków ws. objęcia osób nadużywających alkoholu o leczenie odwykowe	20	18	9	16	9	14	15
Liczba spraw zakończonych podjęciem przez osobę decyzji o dobrowolnym poddaniu się leczeniu odwykowemu	10	8	5	7	4	4	10
Liczba osób skierowanych przez GKRPA na badanie przez biegłych sądowych w celu wydania opinii	20	10	9	16	6	6	6

Źródło danych: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Bojszowy

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, które w szczególności obejmują:
  - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
  - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
  - udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
  - podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
  - wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
  - wspieranie zatrudnienia socjalnego.
2. Opiniowanie:
  - wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy Bojszowy w zakresie określonym w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wyrażanie opinii w tej sprawie w drodze postanowień.
3. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie lecznictwa wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozłam życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
4. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

5. POMOC SPOŁECZNA ORAZ REINTEGRACJA SPOŁECZNO – ZAWODOWA

Szeroko rozumianą pomoc społeczną oraz wsparcie w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej dla osób dotkniętych i zagrożonych alkoholizmem oraz towarzyszącą mu niejednokrotnie przemocą udzielają:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach,
- Klub Integracji Społecznej.

Osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym alkoholizmem Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach świadczy, w oparciu o kontrakt socjalny, pracę socjalną, a w razie potrzeby przyznaje świadczenie w postaci zasiłku.

Osoby zmagające się z problemem uzależnień kierowane są do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, natomiast osoby, które odbyły leczenie, do Klubu Integracji Społecznej. Pracownicy socjalni współpracują również z placówkami leczenia uzależnień i współuzależnień, poradniami zdrowia psychicznego, sądami, kuratorami sądowymi, Komendą Policji a także z placówkami oświatowymi i wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

Ważną rolę w ograniczaniu przemocy w rodzinie w gminie pełni Punkt Konsultacyjny. Podejmuje ono w środowisku lokalnym działania obejmujące m.in.: świadczenie poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i prawnego oraz usług mediatora.

W 2019 roku ze wsparcia w ramach Punktu skorzystało 102 osoby, udzielono 209 porad.

Poniższe tabele zawierają dane szczegółowe na temat liczby osób objętych wsparciem przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach i Punkt Konsultacyjny.

Tabela nr 5. Działalność GOPS w latach 2012-2019

Stan na koniec roku:	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób w rodzinach objętych przez GOPS wsparciem z powodu uzależnień	16	17	16	13	17	16	13	17
Liczba osób w rodzinach objętych przez GOPS wsparciem z powodu przemocy w rodzinie	16	11	20	36	44	49	44	62

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach

Funkcjonujące w obszarze wspierania zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniami i wykluczeniem społecznym Klub Integracji Społecznej podejmuje w gminie następujące działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej:

- umożliwianie osobom uzależnionym podjęcia pracy w ramach indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego,
- organizowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej
- prowadzenie zajęć terapeutyczno-edukacyjnych dotyczących podstawowych zasad trzeźwego życia,
- budowania zdrowych relacji ze społecznością, wzmacniania poczucia własnej wartości,
- udzielanie pomocy psychologicznej rodzinom z problemami alkoholowymi,
- organizowanie spotkań okolicznościowych w celu integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

7. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel Operacyjny

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi

Cel Główny Programu

Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i/lub używania innych substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych, podejmowanych w szczególności przez dzieci i młodzież

Cele Szczegółowe Programu

Cel Szczegółowy 1: Wzrost wiedzy i kompetencji oraz zmiana postaw społecznych w obszarze zapobiegania uzależnieniom.

Cel Szczegółowy 2: Zmniejszenie popytu na używanie substancji psychoaktywnych, w tym NSP przez poszerzanie, udoskonalanie, upowszechnianie i wdrażanie oferty programów profilaktycznych o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach *Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.*

Cel Szczegółowy 3: Zwiększanie dostępności i skuteczności specjalistycznych świadczeń, usług, interwencji podejmowanych w celu poprawy jakości życia osób z kręgu problemów uzależnień.

Cel Szczegółowy 4: Usprawnianie systemu diagnozowania problemów uzależnień oraz planowania, monitorowania i kontrolowania realizacji Programu, w tym wzmacnianie zasobów i usprawnianie synergii współpracy i komunikacji podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom.

KIERUNKI DZIAŁANIA

Zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych realizowane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej. Obejmują one w szczególności:

Kierunek 1: EDUKACJA ZDROWOTNA / PROMOCJA ZDROWIA

1. Edukacja zdrowotna

- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia, w tym również dotyczących szkód wynikających ze spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież oraz współuczestniczenie w ogólnopolskich kampaniach,
- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych na temat Płodowego Zespołu Alkoholowego,
- prowadzenie działań w zakresie promowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień poprzez:
  - a) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych powiązanych z programem profilaktycznym stanowiącym integralną całość realizowanych oddziaływań,
  - b) wspieranie rozwoju alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, w tym z rodzin z problemem alkoholowym, poprzez prowadzenie zajęć edukacyjno-rozwojowych, kulturalno-artystycznych, rekreacyjno – sportowych będących uzupełnieniem działań statutowych gminnej jednostki organizacyjnej powiązanych z programem profilaktycznym lub edukacyjno - informacyjnym dotyczącym szkód powstałych na skutek spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież,
  - c) organizowanie imprez okolicznościowych wspólnych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, opiekunów z okazji „Dnia Dziecka”, „Dnia Rodziny”, „Mikołajek” poprzez propagowanie idei „zabawy bez alkoholu”,
  - d) realizacja własnych programów profilaktycznych zawierających standardy określone w dziale „Programy” - programy rekomendowane ([https:// programyrekomendowane.pl/](https://programyrekomendowane.pl/)),
  - e) organizacja wypoczynku letniego z elementami profilaktyki uzależnień,
  - f) zakup i dystrybucja ulotek, broszur, czasopism, książek, filmów i innych materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- upowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych i nowych substancji psychoaktywnych skierowane do różnych grup docelowych.

2. Szkolenie kadr

- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu oraz w zakresie uzależnień od środków odurzających, substancji psychoaktywnych i nowych substancji psychoaktywnych oraz skutecznych interwencji, programów profilaktycznych i leczniczych,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych pomocy dzieciom z rodzin alkoholowych oraz w zakresie wczesnego rozpoznawania zagrożeń używania środków odurzających substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, umiejętności podejmowania interwencji profilaktycznej.

3. Regulacja i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów

- działania edukacyjne skierowane do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia, osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, na kredyt lub pod zastaw,

- prowadzenie kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zasad i warunków korzystania z posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- kierowanie wniosków do sądu wobec tych podmiotów, które nie przestrzegają zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń,
- występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Kierunek 2: PROFILAKTYKA

1. Profilaktyka uniwersalna

- wdrażanie przez szkołę, placówkę wsparcia dziennego uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań,
- umożliwienie realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej w związku z posiadaniem uprawnień do ich realizacji,
- realizacja własnych programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej zawierających standardy określone w dziale „Programy” - Programy rekomendowane (<https://programyrekomendowane.pl/>),
- zakup spektakli teatralnych,
- upowszechnienie oraz wdrożenie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,
- prowadzenie działań informacyjno - profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach oraz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

2. Profilaktyka selektywna

- wdrażanie przez szkołę, placówkę wsparcia dziennego uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych, w tym programów profilaktyki selektywnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań,
- umożliwienie nauczycielom realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki selektywnej w związku z posiadaniem uprawnień do ich realizacji,
- udzielenie pomocy dzieciom z rodzin z problemem uzależnień, poprzez uczestniczenie w zajęciach prowadzonych przez placówkę wsparcia dziennego,
- wsparcie rodzin oraz dzieci dotkniętych Płodowym Zespołem Alkoholowym (FASD)
- organizowanie narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem uzależnień.

3. Profilaktyka wskazująca

- wdrażanie przez szkołę lub placówkę wsparcia dziennego uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych, w tym programów profilaktyki wskazującej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań,
- stworzenie możliwości prowadzenia punktu konsultacyjnego dla osób mających problem z uzależnieniem od alkoholu, środków odurzających oraz innych uzależnień i ich rodzin.

Kierunek 3: REDUKCJA SZKÓD, REHABILITACJA (READAPTACJA, REINTEGRACJA) ZDROWOTNA, SPOŁECZNA I ZAWODOWA

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- stworzenie możliwości do prowadzenia działań edukacyjno - motywujących dla osób, u których występują problemy uzależnień,
- stworzenie możliwości do prowadzenia warsztatów/treningów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu po zakończonym leczeniu w okresie jednego roku poprzedzającego prowadzenie warsztatów,
- stworzenie możliwości do prowadzenia oddziaływań mających na celu utrzymanie abstynencji poprzez różne formy wsparcia,

- realizacja procedury związanej z zastosowaniem obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- stworzenie możliwości zakupu od podmiotów leczniczych świadczeń w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą

- stworzenie możliwości do prowadzenia działań edukacyjno- motywacyjnych dla osób współuzależnionych,
- wspieranie działań służących pogłębianiu więzi rodzinnych poprzez dofinansowanie m.in. warsztatów, pikników rodzinnych.

Kierunek 4: ORGANIZACJA PROGRAMU ORAZ BADANIA I ANALIZY

Celem aktualizacji zjawiska związanego z używaniem substancji psychoaktywnych na terenie Gminy Bojszowy w roku 2020 planuje się opracowanie aktualnej diagnozy. Diagnoza dotyczyć będzie min. struktury spożycia oraz dostępności alkoholu wśród mieszkańców gminy, w tym wśród dorosłych oraz uczniów szkół podstawowych.

Opis Grupy docelowej

Problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych, w tym NSP dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do **wszystkich mieszkańców Gminy Bojszowy**, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z ww. problemami oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, zaś w szczególności do:

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem oraz ich rodziców, opiekunów, wychowawców i nauczycieli,
- osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem,
- osób uzależnionych,
- osób współuzależnionych, w tym w szczególności ofiar przemocy,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką uzależnień,
- osób uzależnionych po ukończeniu terapii.

Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu

Działania	Wskaźniki – wartość docelowa	Realizator	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia	Czas realizacji
1.Realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych w placówkach oświatowych, placówce wsparcia dziennego	-liczba zrealizowanych programów profilaktycznych - 5 -liczba placówek oświatowych, placówek wsparcia dziennego realizujących programy profilaktyczne - 7 - liczba dzieci i młodzieży biorących udział w	GOPS w Bojszowach, placówki oświatowe	2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne 3.1.1 Edukacja Zdrowotna	Cały rok

	programach profilaktycznych - 230 -liczba rodziców biorących udział w programach profilaktycznych - 70			
2.Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, w tym również uwzględniających tematykę związaną z uzależnieniem niestanowiącym uzależnienia od substancji psychoaktywnych (tzw. uzależnień behawioralnych), problematykę nowych środków psychoaktywnych tzw. „dopalaczy” oraz problematykę palenia tytoniu, ze szczególnym uwzględnieniem programów z systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego prowadzonego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-liczba zrealizowanych programów profilaktycznych - 2 -liczba placówek oświatowych, placówek wsparcia dziennego realizujących programy profilaktyczne - 2 - liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych -25 -liczba rodziców biorących udział w programach profilaktycznych - 20	GOPS w Bojszowach, placówki oświatowe	2.3.1 Profilaktyka uniwersalna 3.2.1 Profilaktyka uniwersalna	Styczeń – czerwiec 2020r. Wrzesień – grudzień 2020r.
3.Realizacja działań minimalizujących występowanie ryzykownych zachowań wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych poprzez kształtowanie i wzmacnianie czynników chroniących w ramach realizacji programów rozwoju osobistego i społecznego	- liczba osób biorących udział w programach -30 - liczba podmiotów realizujących programy -1	GOPS w Bojszowach, placówki oświatowe	2.3.1 Profilaktyka uniwersalna 2.3.2 Profilaktyka selektywna 3.2.1 Profilaktyka uniwersalna 3.2.2 Profilaktyka selektywna	Cały rok
4.Zapewnienie dzieciom pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej w ramach programów opiekuńczo-wychowawczych	- liczba placówek, w których realizowany jest program opiekuńczo – wychowawczy -4 - liczba uczestników zajęć -100	Placówki realizujące programy opiekuńczo-wychowawcze	2.3.1 Profilaktyka uniwersalna 3.2.1 Profilaktyka uniwersalna	Cały rok
5.Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia, w szczególności poprzez: - realizację pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego	- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych - 350 - liczba wyznaczonych obiektów, w których	GOPS w Bojszowach, placówki oświatowe, GKRPA, ZI	2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne 3.1.1 Edukacja Zdrowotna	Cały rok

- organizację kampanii edukacyjnych, - organizację festynów - publikację wyników badań i sondaży dotyczących uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie	odbywać się będą zajęcia - 3			
6. Przygotowanie i przeprowadzenie społecznych kampanii przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w zakresie promowania życia bez nalogów	- liczba przeprowadzonych kampanii społecznych - 2	GOPS w Bojszowach, placówki oświatowe, GKRPA, ZI	2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne 3.1.1 Edukacja Zdrowotna	Marzec – październik 2020r.
7. Zakup materiałów edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i zachowań ryzykownych	- liczba zakupionych materiałów informacyjnych oraz literatury fachowej – 100	GKRPA	2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne 3.1.1 Edukacja Zdrowotna	Cały rok
8. Przygotowanie i realizacja szkoleń i programów edukacyjno- profilaktycznych dla różnych grup zawodowych i wiekowych, w tym w szczególności dla kobiet w ciąży, pracowników systemu oświaty i systemu opieki zdrowotnej	- liczba realizowanych szkoleń i programów - 2 - liczba uczestników - 30	GKRPA, GOPS w Bojszowach, ZI	2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne 3.1.1 Edukacja Zdrowotna	Cały rok
9. Organizacja i dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych	- liczba zrealizowanych szkoleń - 1 - liczba uczestników - 10	GKRPA	3.1.2 Szkolenie kadr 3.1.3 Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów	Wrzesień październik 2020r.
10. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych	- liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych - 3	GKRPA. UG w Bojszowach	3.1.3 Zadania regulacyjne	Cały rok
11. Prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym dla: uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, członków ich rodzin oraz osób doświadczających kryzysu, w tym z zaburzeniami psychicznymi	- liczba osób korzystających z porad w punkcie konsultacyjnym - 40	GOPS w Bojszowach	2.4.1 Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja,	Cały rok

			reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa.	
12. Wsparcie zatrudnienia socjalnego przez dofinansowanie działalności Klubu Integracji Społecznej (KIS), którego celem jest aktywizacja zawodowa i reintegracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia, bezdomności, uzależnienia od alkoholu lub środków odurzających	- liczba osób korzystających z oferty KIS - 5 - liczba osób uzależnionych wchodzących do programu KIS - 5 - liczba osób, które podjęły pracę w wyniku uczestnictwa w zajęciach KIS - 1	GOPS w Bojszowach	2.4.1 Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa	Cały rok
13. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie poprzez: - finansowanie szkoleń i podnoszenie kwalifikacji dla służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, - finansowanie programu edukacyjno-terapeutycznego dla osób doznających przemocy w rodzinie, - finansowanie programów edukacyjno-profilaktycznych	- liczba szkoleń - 2 - liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy - 8 - liczba uczestników programu edukacyjno-terapeutycznego - 1 - liczba uczestników programów edukacyjno-profilaktycznych - 5	GOPS w Bojszowach, placówki oświatowe, GKRPA, ZI	3.1.1. Edukacja zdrowotna 3.1.2 Szkolenie kadr 3.3 Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa	Cały rok
14. Sfinansowanie szkoleń, seminariów, konferencji dla osób zawodowo zajmujących się działaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi	- liczba osób, zajmujących się działaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi uczestniczących w szkoleniach, seminariach i konferencjach - 5	UG w Bojszowach, GOPS w Bojszowach, GKRPA	2.2 Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii 3.1.2 Szkolenie kadr	Cały rok
15. Przeprowadzenie badań społecznych dotyczących używania alkoholu i narkotyków oraz problematyki przemocy w populacji mieszkańców Gminy Bojszowy	- ilość przeprowadzonych badań - 1	GOPS w Bojszowach, GKRPA	2.5. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania substancji odurzających, substancji psychotropowych i	Wrzesień – grudzień 2020 r

			Nowych środków Psychoaktywnych oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych 3.4 Diagnostowanie i badanie zjawisk związanych z używaniem alkoholu	
16.Utrzymanie systemu informacji o realizowanych działaniach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i zapobiegania przemocy oraz o podmiotach realizujących ww. zadania	- liczba podmiotów realizujących działania - 2 - liczba stron www zawierających informacje o realizowanych działaniach -2	UG Bojszowy, GOPS w Bojszowach	2.1.1 Działania informacyjne i edukacyjne 3.1.1. Edukacja zdrowotna	Cały rok

IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA

1. Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach.
2. Realizatorzy Programu i partnerzy
  - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - Urząd Gminy Bojszowy,
  - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
  - Komenda Policji,
  - placówka wsparcia dziennego,
  - zakład opieki zdrowotnej,
  - placówki oświatowe,
3. Źródła finansowania Programu
  - budżet Gminy Bojszowy, zgodnie z klasyfikacją budżetową, w tym środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2020 roku,
  - środki finansowe pochodzące ze źródeł zewnętrznych,
  - środki finansowe realizatorów Programu.
4. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Realizacja Programu będzie podlegała monitoringowi, który polega na zbieraniu i analizowaniu informacji w celu ustalenia, czy wyznaczone w ramach Programu zadania są realizowane zgodnie z założonym planem. Monitoring będzie obejmował następujące elementy:

  - czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
  - wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań oraz źródła ich pochodzenia,
  - stan realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony przy wykorzystaniu wyznaczonych w dokumencie wskaźników monitoringowych, na podstawie sprawozdań przekazywanych przez jego realizatorów/partnerów do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojszowach. Program ma charakter otwarty. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniach dla Przewodniczącego Komisji wynosi 250,00 zł za posiedzenie.
2. Wynagrodzenie dla członków Komisji, za pracę na posiedzeniach Komisji wynosi 200,00 zł za posiedzenie.

Wynagrodzenie dla członków Komisji, o których mowa w pkt. 1 i 2 wypłacane będzie w oparciu o listę obecności podpisaną przez Przewodniczącego Komisji i zatwierdzoną przez Wójta Gminy Bojszowy.

S T A T U T
GMINNEGO ŻŁOBKA W BOJSZOWACH

Rozdział 1.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

1. Gminny Żłobek w Bojszowach zwany dalej „Żłobkiem” jest jednostką organizacyjną Gminy Bojszowy utworzoną przez Radę Gminy Bojszowy i działa na podstawie:

a) ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz.U. z 2019r. poz.409,730, 2020 z późn. zm.);

b) ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 poz. 1875 z późn. zm.);

c) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 poz. 2077 z późn. zm.);

d) statutu Gminnego Żłobka w Bojszowach.

2. Organem prowadzącym Żłobka jest Gmina Bojszowy.

3. Organem sprawującym nadzór nad działalnością Żłobka jest Wójt Gminy Bojszowy.

§ 2.

1. Żłobek jest jednostką budżetową udzielającą świadczeń opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych dzieciom z terenu Gminy Bojszowy.

2. Siedziba Żłobka mieści się w Bojszowach przy ul. Gaikowej 64.

§ 3.

Przedmiotem działalności Żłobka jest opieka nad dziećmi zdrowymi od ukończenia 20 tygodnia życia do końca roku szkolnego, w którym dziecko ukończyło 3 rok życia, w wyjątkowych przypadkach, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym – do 4 roku życia.

Rozdział 2.

CELE I ZADANIA ŻŁOBKA

§ 4.

1. Celem działania Żłobka jest zapewnienie opieki w warunkach umożliwiających rozwój psychiczny i fizyczny dziecka właściwy dla jego wieku, w wymiarze do 10 godzin dziennie względem każdego dziecka, w czasie pracy Żłobka określonym w „Regulaminie organizacyjnym”.

2. W ramach opieki realizowana jest funkcja: opiekuńcza, wychowawcza i edukacyjna.

§ 5.

1. Do zadań Żłobka w szczególności należy:

- 1) zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych
- 2) zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, poprzez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka;
- 3) pomoc pracującym rodzicom poprzez zapewnienie ich dzieciom bezpieczeństwa, opieki i wychowania;
- 4) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka w oparciu o roczny plan pracy;
- 5) zapewnienie dziecku wyżywienia podczas pobytu w Żłobku z uwzględnieniem norm żywieniowych odpowiednich dla wieku oraz indywidualnych potrzeb dziecka związanych z jego zdrowiem;
- 6) zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków przebywania dziecka w Żłobku;
- 7) wspomaganie indywidualnego rozwoju dziecka;
- 8) wspomaganie rodziców w wychowaniu dziecka, prowadzenie systematycznej działalności prozdrowotnej wśród rodziców dzieci uczęszczających do Żłobka.

§ 6.

1. Cele i zadania Żłobka realizuje się poprzez:

- 1) zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych i sanitarnych;
- 2) zapewnienie salom żłobkowym odpowiedniego oświetlenia, wentylacji, ogrzewania;

- 3) utrzymywanie właściwej temperatury w salach żłobkowych (co najmniej +20 °C);
- 4) zatrudnienie wykwalifikowanej kadry opiekuńczej oraz pracowników obsługi;
- 5) wyposażenie Żłobka w zabawki i pomoce dydaktyczne odpowiednie dla etapu rozwojowego małego dziecka;
- 6) ustalenie rozkładu dnia w Żłobku uwzględniającego równomierne rozłożenie zajęć i ich różnorodność;
- 7) zapewnienie dzieciom możliwości odpoczynku (leżakowanie);
- 8) zapewnienie dzieciom pobytu na świeżym powietrzu, przy sprzyjających warunkach atmosferycznych;
- 9) przyjmowanie do Żłobka tylko dzieci zdrowych;
- 10) udzielenie dzieciom pierwszej pomocy przedmedycznej;
- 11) zapewnienie bezpieczeństwa, ochrony przed przemocą, ochrony i poszanowania godności osobistej dziecka oraz życzliwe i podmiotowe traktowanie;
- 12) wspomaganie indywidualnego rozwoju dziecka, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności poprzez:
  - a) pozyskanie od rodziców informacji niezbędnych dotyczących stanu zdrowia oraz indywidualnych potrzeb dziecka;
  - b) informowanie rodziców lub opiekunów o dostrzeżonych nieprawidłowościach w rozwoju dziecka, a także szczególnych uzdolnieniach, predyspozycjach lub potrzebach dziecka;
- 13) współpracę z rodzicami dzieci, w szczególności przez prowadzenie konsultacji i udzielanie porad rodzicom w zakresie pracy z dziećmi.

Rozdział 3.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ORGANY ŻŁOBKA

§ 7.

1. Podstawową jednostką organizacyjną Żłobka jest oddział.

§ 8.

1. Żłobkiem kieruje Dyrektor Gminnego Żłobka w Bojszowach.
2. Do obowiązków Dyrektora Żłobka w szczególności należy:
  - 1) kierowanie działalnością Żłobka i wykonywanie zadań statutowych oraz odpowiedzialność za te zadania;
  - 2) reprezentowanie Żłobka na zewnątrz;
  - 3) wprowadzenie w drodze zarządzenia „Regulaminu organizacyjnego”, „Regulaminu pracy”, „Regulaminu wynagradzania pracowników” oraz „Regulaminu Rekrutacji”;
  - 4) dokonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników Żłobka, wynikających z przepisów Kodeksu Pracy oraz ustawy o pracownikach samorządowych;
  - 5) zapewnienie bezpieczeństwa i opieki wychowawczo-edukacyjnej dzieci;
  - 6) prowadzenie stałej współpracy z rodzicami;
  - 7) sprawowanie opieki nad wychowankami oraz stwarzanie warunków do ich harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne;
  - 8) prawidłowe gospodarowanie mieniem;
  - 9) zatwierdzanie i realizowanie planu finansowego Żłobka
  - 10) sprawne administrowanie i zarządzanie majątkiem Żłobka;
  - 11) współdziałanie z organem prowadzącym oraz innymi jednostkami organizacyjnymi i instytucjami.
3. W Żłobku zatrudnia się według potrzeb opiekunów, pracowników medycznych, administracji oraz obsługi.

Rozdział 4.

WARUNKI PRZYJMOWANIA DZIECI DO ŻŁOBKA

§ 9.

1. Naboru dzieci do żłobka dokonuje Dyrektor na wniosek rodziców, zwany dalej „Wnioskiem o przyjęcie dziecka do Gminnego Żłobka w Bojszowach”, składany w formie pisemnej przez cały rok.
2. Tryb postępowania w przedmiocie naboru określa „Regulamin Rekrutacji”.

3. Dzieci przyjmowane są w miarę zwalniania się miejsc, zgodnie z kolejnością składania wniosków zarejestrowanych przez Dyrektora, z zastrzeżeniem pkt. 4-5.

4. W pierwszej kolejności do Żłobka przyjmowane są dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Bojszowy, obojga pracujących rodziców, prowadzących działalność gospodarczą, studiujących w trybie dziennym lub pracujących na podstawie umowy zlecenia.

5. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust.4, niż liczba wolnych miejsc w Żłobku, w postępowaniu rekrutacyjnym brane są pod uwagę następujące kryteria:

a) kandydat wychowywany jest w rodzinie wielodzietnej;

b) niepełnosprawność kandydata, z zastrzeżeniem braku przeciwwskazań do objęcia opieką żłobkową;

c) niepełnosprawność rodzeństwa kandydata;

d) niepełnosprawność jednego lub obojga rodziców kandydata;

e) samotne wychowywanie kandydata - za rodzica samotnie wychowującego dzieci uważa się pannę, kawalera, wdowę, wdowca, rodzica pozostającego w separacji orzeczonej prawomocnym orzeczeniem sądu a pozostającego w separacji faktycznej, osobę rozwiedzioną – prowadzącą gospodarstwo domowe jednoosobowo;

f) starsze rodzeństwo kandydata uczęszcza do żłobka;

g) szczególna sytuacja życiowa w rodzinie kandydata.

6. Kryteria, o których mowa w pkt. 5 są równoważne.

7. W przypadku, gdy po zastosowaniu kryteriów dodatkowych, o których mowa w pkt. 5, liczba wniosków nadal przekracza liczbę miejsc w Żłobku, stosuje się kolejność wymienioną w pkt.5.

8. Dzieci nieprzyjęte do Żłobka w związku z brakiem miejsc umieszcza się na liście oczekujących na przyjęcie do Żłobka.

9. W przypadku zwolnienia się miejsca w Żłobku, dzieci są przyjmowane przez Dyrektora zgodnie z kolejnością na liście oczekujących na przyjęcie do Żłobka.

11. W ramach wolnych miejsc przyjęcia dzieci do Żłobka prowadzone są przez cały rok.

12. W przypadku zgłoszonej przez rodziców nieobecności dziecka w Żłobku trwającej dłużej niż jeden miesiąc, Dyrektor Żłobka może przyjąć na miejsce tego dziecka na czas jego nieobecności inne dziecko z listy oczekujących wg kolejności na tej liście, na podstawie umowy z jego rodzicami.

Rozdział 5.

ZASADY USTALANIA OPŁAT ZA POBYT DZIECKA W ŻŁOBKU

§ 10.

1. Wysokość opłaty za pobyt i wyżywienie w Żłobku ustala Rada Gminy Bojszowy odrębną uchwałą.
1. Nieobecność dziecka w Żłobku nie ma wpływu na wysokość opłaty za pobyt.
2. Rodzice zobowiązani są zgłaszać przewidywany okres nieobecności dziecka w Żłobku osobiście lub telefonicznie.
3. W przypadku zgłoszenia nieobecności dziecka w Żłobku przed godziną 8:00, dzienna stawka za wyżywienie nie jest pobierana.
4. Wysokość odpłatności za wyżywienie stanowi iloczyn dni obecności dziecka w Żłobku i dni, w których nie zgłoszono nieobecności dziecka przed godziną 8:00 oraz dziennej stawki żywieniowej.

Rozdział 6.

ZASADY UDZIAŁU RODZICÓW W ZAJĘCIACH PROWADZONYCH W ŻŁOBKU

§ 11.

1. Rodzice/opiekunowie prawni i pracownicy Żłobka współpracują ze sobą w sprawach opieki, wychowania i edukacji dzieci na bieżąco, okresowo i okazjonalnie.
2. Opiekunowie sprawujący opiekę nad dziećmi w Żłobku prowadzą indywidualne konsultacje i udzielają porad rodzicom/opiekunom prawnym w zakresie pracy z ich dziećmi.
3. Organizowane są zebrania z rodzicami, zajęcia otwarte i spotkania indywidualne rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka w celu informacji na tematy opiekuńczo-wychowawcze.
4. Organizowane są uroczystości okazjonalne i integracyjne, w tym z udziałem rodziców/opiekunów prawnych i innych członków rodziny dziecka.
5. Udział rodziców w zajęciach prowadzonych w Żłobku odbywa się po wcześniejszym uzgodnieniu terminu i czasu z Dyrektorem Żłobka.

Rozdział 7.

MIENIE ŻŁOBKA

§ 12.

1. Mienie Żłobka jest mieniem komunalnym stanowiącym własność Gminy Bojszowy.
2. Żłobek gospodaruje powierzonym mieniem zgodnie z przepisami i zapewnia jego należytą ochronę jak również właściwe wykorzystanie.

Rozdział 8.

GODPODARKA FINANSOWA

§ 13.

1. Żłobek prowadzi gospodarkę finansową w formie jednostki budżetowej na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.
2. Podstawą gospodarki finansowej Żłobka jest plan finansowy dochodów i wydatków.
3. Żłobek uzyskuje środki finansowe z budżetu Gminy Bojszowy oraz z opłat rodziców/opiekunów prawnych.

Rozdział 9.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 14.

1. Żłobek używa pieczęci podłużnej o treści: „Gminny Żłobek w Bojszowach, 43-220 Bojszowy ul. Gaikowa 64”.

